

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

مدیریت پژوهش‌های خبری
معاونت سیاسی

پیوند بی بی سی فارسی با فرقه ضاله بهائیت

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooreshkhabar>

فهرست

۲.....	مقدمه
۴.....	تاریخچه شکل‌گیری و روند فعالیت بی.بی.سی فارسی
۵.....	روش دولت انگلیس علیه کشورهای مستقل
۵.....	بهائیان؛ پایه گذار رادیو بی بی سی در ایران
۵.....	حسن موقر بالیوزی اولین مدیر بخش فارسی رادیو بی بی سی
۶.....	ادامه فعالیت بهائیان در بی بی سی بعد از بالیوزی
۶.....	سرمایه دار معروف بهایی در بی بی سی
۷.....	فرقه ضاله بهائیت یکی از منابع مالی بی بی سی
۷.....	فرقه ضاله بهائیت در صدر موضوعات مورد توجه شبکه بی بی سی
۶.....	رزیتا لطفی رئیس شبکه بی بی سی فارسی
۸.....	داریوش کریمی سردبیر و مجری برنامه پرگار
۹.....	تبلیغ و رپورتاژ بی بی سی برای معرفی و تطهیر فرقه ضاله بهائیت
۱۰.....	جمع بندی

چکیده پژوهش:

- حسن بالیوزی اولین مدیر بخش فارسی رادیو بی بی سی در ایران، پسر علی محمد خان موقرالذوله (۱۳۳۹-۱۲۸۲ ق.) از اعضای خاندان افنان (خویشان علی محمد باب، بنیان گذار فرقه بابیه) و از رهبران طراز اول بهائیت بود.

- پایان حضور حسن موقر بالیوزی در بخش فارسی رادیو بی بی سی، به معنای پایان حضور بهائیان در این شبکه و تأثیر پذیری سیاست‌های آن از اعضای این فرقه نبود، بلکه نفوذ و کادر سازی بهائیان در شبکه سلطنتی انگلستان بعد از بازنشستگی بالیوزی نیز گسترش پیدا کرد و تا امروز نیز در بخش های مختلف این شبکه از سایت اینترنتی تا شبکه تلویزیونی ادامه دارد.

- اما یکی دیگر از بهائیان که نفوذ فراوانی در شبکه سلطنتی انگلستان دارد و سایت اینترنتی و شبکه تلویزیونی بی بی سی فارسی نیز با تلاش‌های وی تأسیس شد، بهروز آفاق است.

- بی بی سی فارسی در بیشتر مواقع و به طور مکرر مستندها و مصاحبه هایی از رهبران بهایی تولید می کند. موضوع بهائیت در صدر موضوعات بی بی سی است و در موارد زیادی گفته می شود که بخشی از بودجه بی بی سی فارسی از بیت العدل بهائیان در حیفا اسرائیل تامین شود.^۱

- رزیتا لطفی از ۲۵ ژانویه ۲۰۱۶ (۵ بهمن ۱۳۹۴) به عنوان جانشین صادق صبا انتخاب شد و ریاست بخش فارسی بی بی سی را برعهده گرفت. رزیتا لطفی مانند دیگر مدیران ارشد و کارکنان بی بی سی فارسی با فرقه بهائیت ارتباط نزدیکی دارد. داشتن ارتباط با فرقه بهائیت یکی از شاخصه‌های اصلی برای ارتقاء رتبه در شبکه بی بی سی فارسی است.

- پرگار یکی از برنامه‌های تلویزیون فارسی بی بی سی است که به شکل میزگرد تهیه می شود و از اردیبهشت ۱۳۸۹ در حال پخش است. سردبیری و اجرای این برنامه را داریوش کریمی بر عهده دارد. بهایی بودن او در مواردی بسیار برجسته می شود که در برنامه پرگار تحت نظر خود به دنبال القای مطلوب بودن جدایی دین سیاست حرکت می کند.

^۱- www.bahaismiran.com

2- http://www.bbc.com/persian/world/2016/01/160112_lotfi_appointed_head_of_bbc_persian

ادعای مجامع غربی طی سال های اخیر، در رابطه با تضييع حقوق بهائيان در ايران به يکي از اصلي ترين کانون هاي هجمه حقوق بشري به جمهوري اسلامي تبديل شده است. در ميان هجمه هاي که از جانب برخي سازمان ها و نهادهاي موجود در اين زمينه صورت مي گيرد، برخي فعاليت هاي رسانه اي نيز به منظور آماده سازي افکار عمومي در همراهي با اين سياست ها انجام مي شود که محور اين فعاليت هاي رسانه اي شبکه دولتي انگليس و مخصوصا بخش فارسي آن است. در اين راستا و به منظور فهم ريشه حمايت هاي شبکه بي بي سي فارسي بايد مروري بر تاريخچه و زمينه هاي تاسيس اين شبکه در ايران داشته باشيم و به تبارشناسي موسسان اين شبکه بپردازيم.

اگرچه از پشت پرده راه اندازان و سياستگذاران اين شبکه فارسي زبان اطلاعات دقيقی در دست نيست، اما نگاهی به پرونده نسخه راديويي وابسته به اين بنگاه مي تواند رمز گشايي از آنچه ناگفته است در پي داشته باشد. پشت پرده هايي که با توجه به تمرکز موسسان فرقه ضاله بهائيت در سرزمين فلسطين اشغالي، از ارتباط وثيق بي بي سي فارسي، رژيم صهيونيستي و ضد انقلاب پرده بردارد. اين نوشتار قصد دارد به اين سوال پاسخ بدهد که با توجه به تصدي امور بخش فارسي بي بي سي از بدو تاسيس آن توسط يکي از رهبران بهائيت، تاثير بهائيت در بي بي سي فارسي تا چه حدی است و آيا اين رسانه را مي توان تريبون فارسي زبان بهائيان دانست؟ در اين خصوص بررسي پيشينه پايه گذاران راديو و تلويزيون بي بي سي فارسي و برخي کارکنان به ويژه رئيس فعلي بي بي سي فارسي و سردبير برنامه پرگار به خوبي عمق تسلط بهائيان بر اين شبکه را نشان مي دهد.

- تاريخچه شکل گيري و روند فعاليت بي بي سي فارسي

بي بي سي فارسي، زمينه ساز ورود متفقين به ايران، برهمن اساس از جمله برنامه هاي خارجي، برنامه به زبان فارسي بود که در شهريور ۱۳۲۰، مقارن با حمله ي متفقين به ايران تاسيس شد و هدف آن آماده کردن ذهن ايرانيان به برکناري رضا شاه و تحول اوضاع سياسي کشور بود.

در دوران جنگ جهاني دوم، بخش فارسي راديو بي بي سي صرفا به انتشار اعلاميه هاي جنگي و گفتارهايي در توجيه سياست هاي زمان جنگ دولت بریتانیا می پرداخت و در واقع بلندگوي تبليغاتي آن دولت بود.

در دوران نهضت ملي شدن نفت نيز راديو بي بي سي باز همين سياست را ادامه مي داد و از هيچ گونه دشمني نسبت به حکومت ملي دکتر مصدق و نفاق افکني در ميان ايرانيان و تحريک مخالفان دولت فروگذار نمي کرد. ايستادگي بي بي سي در برابر نهضت مردمي ملي کردن نفت به خوبي نشان مي دهد که آنچه در اولويت اول کاري بي بي سي قرار دارد منافع بریتانیاست نه چيز ديگر! از آن پس تا ساليان دراز، بي بي سي ستايشگر رژيم خودکامه شاه بود و آن چنان در اين راه پيش رفت که در مهر ۱۳۵۰ به مناسبت جشن هاي دو هزار و پانصد ساله ي شاهنشاهي يک مسابقه ي شعر در بزرگداشت نظام شاهنشاهي ايران ترتيب داد که به برنده آن يک بليط دو سره ي سفر به لندن تعلق مي گرفت «تا شخصا منظومه خود را در برابر ميكروفون راديو بي بي سي بخواند.»

بی.بی.سی و انقلاب اسلامی: از اواخر سال ۱۳۵۵ مقارن با زمامداری کارتر و تغییر راهبرد سیاست خارجه امریکا و مجبور کردن شاه ایران به اعلام فضای باز سیاسی، لحن بی.بی.سی تغییر کرد و ابتدا با ملایمت و سپس با شدت بیشتر به انتقاد از کارهای رژیم خودکامه ی شاه پرداخت و در گفتارهای خود خواستار برقراری دموکراسی و رعایت حقوق بشر در ایران شد.

- روش دولت انگلیس علیه کشورهای مستقل

یکی از روش‌های بسیار مرسوم که همواره از سوی دولت انگلیس و طبعاً در «بی.بی.سی» علیه کشورهای مستقل دنبال شده، «تفرقه بینداز و حکومت کن» در سطوح اجتماعی و سیاسی است. انگلیس استاد بلامنازع افروختن آتش تفرقه میان ادیان، ملت‌ها و کشورهای مستقل است تا بدین ترتیب، منافع و اهداف خود را پیگیری کند. اتفاقاً اشراف میرزا تقی خان امیرکبیر به همین موضوع بود که دستور برخورد شدید و جدی با بابی‌ها و بهایی‌ها را صادر کرد تا از شعله‌ور شدن آتش تفرقه به واسطه این بدعت‌ها جلوگیری کند. به هر حال، ایجاد فرقه‌های وهابیت در عربستان و بهائیت در ایران، از سیاست‌هایی بوده که بنا بر تفرقه‌افکنی انگلیسی‌ها در میان مسلمانان انجام شده است.

- بهائیان؛ پایه گذار رادیو بی.بی.سی در ایران

در حالی که شبکه بی.بی.سی یکی از ابزارهای پیشبرد منافع دولت انگلستان در سراسر جهان محسوب می‌شد، در ایران نیز این شبکه توسط افراد دست نشانده انگلستان راه‌اندازی شد و مصداق دیگری از پیوند فرقه ضاله بهائیت و دولت انگلیس را نمایان کرد. حسن موقر بالیوزی (۱۹۰۸-۱۹۸۰ م) که از او به عنوان اولین مدیر و سخنگوی بخش فارسی رادیو بی.بی.سی یاد می‌شود از سران و مورخان طراز اول بهائی و از خویشاوندان باب (افنان) بود و نخستین کسی بود که در ابتدای تاسیس بی.بی.سی فارسی از آن رادیو برای مخاطبان سخن گفت.^۱ وی به عنوان اولین گوینده بخش فارسی رادیو بی بی سی افتتاح رادیو را با این جملات شروع می‌کند: «در این هنگام که خبر فرستی به‌وسیله رادیو به زبان فارسی از بریتانیای کبیر آغاز می‌شود بنگاه رادیوی انگلستان به تمام گوش دهندگان ایرانی و فارسی زبانان در هر جای جهان که باشند درود می‌گوید.»

- حسن موقر بالیوزی اولین مدیر بخش فارسی رادیو بی بی سی

حسن بالیوزی اولین مدیر بخش فارسی رادیو بی.بی.سی در ایران، پسر علی محمد خان موقرالذوله (۱۳۳۹-۱۲۸۲ ق.) از اعضای خاندان افنان (خویشان علی محمد باب، بنیان‌گذار فرقه بابیه) و از رهبران طراز اول بهائیت بود. به‌نوشته میرزا اسدالله فاضل مازندرانی، مورخ بهائی، علی محمدخان موقرالذوله پسر حاج محمدعلی بود و عمویش، حاج میرزا عبدالله، «کارگزار محب» بود. فیضی، مورخ دیگر بهائی، در تاریخ خاندان افنان، موقرالذوله را حاصل وصلت فاطمه سلطان بیگم، دختر حاج میرزا ابوالقاسم سقاخانه‌ای، با تاجری بوشهری، به‌نام آقا محمدحسن تاجر بوشهری بن حاج عباس بن حاج عبدالرسول، معرفی می‌کند. پدر موقر الذوله به میرزا محمد حسن تاجر شیرازی نیز معروف بود که بهاء او را از «افنان» محسوب کرده است. وی مدتی کنسول انگلیس در بندر بوشهر بود و پس از خلع محمدعلی شاه و اقتدار مطلقه عوامل بریتانیا در حکومت قاجار، در سال‌های ۱۹۱۱-۱۹۱۵ میلادی حاکم بوشهر شد. موقرالذوله در این سال‌ها که مصادف است با شهادت شیخ زکریا نصیرالاسلام (۱۹۱۳)، فعالیت‌های تخریبی و نفوذی بهائیان فارس را هدایت می‌کرد. میرزا هادی شیرازی، داماد عباس افندی و پدر شوقی، پسر دایی علی محمد خان موقر الذوله بود و موقرالذوله سالیان مدید

۱- " تاریخ پنجاه ساله بخش فارسی رادیو بی.بی.سی."، برنامه فارسی رادیو بی.بی.سی، شنبه ۱۰/۸/۱۳۶۹

گرداننده اصلی تشکیلات بهائیان ایران به‌شمار می‌رفت. او در دولت کودتای ۳ حوت ۱۲۹۹ وزیر فوائد عامه و تجارت و فلاح در کابینه کودتای سید ضیاء‌الدین طباطبایی شد ولی اندکی بعد، در اوایل سال ۱۳۰۰ ش. درگذشت.^۱

حسن بالیوزی در ۱۶ شهریور ۱۲۸۷ ش. / ۷ سپتامبر ۱۹۰۸ م. در شیراز به دنیا آمد. مادرش، منور خانم، نیز از تبار میرزا ابوالقاسم سقاخانه‌ای، برادر زن باب بود. بالیوزی در سال ۱۳۰۰ ش. پس از مرگ پدر، «موقرالذوله» لقب گرفت. تحصیلاتش را در بیروت و انگلستان به پایان برد و در بخش مهمی از عمر خود ساکن لندن و در سال‌های ۱۹۳۷-۱۹۶۰ رئیس محفل ملی روحانی بریتانیا بود. شوقی افندی، رهبر بهائیان، اندکی پیش از مرگ در لندن (۱۹۵۷)، بالیوزی را که خویشاوند نزدیکش بود، به‌عنوان یکی از «ایادی امرالله» منصوب کرد. وی سازمان‌دهنده اولین کنگره جهانی بهائیان بود که در ۸ اردیبهشت ۱۳۴۲، با شرکت پانزده هزار نفر، در لندن برگزار شد و از ایران هزاران زن و مرد بهائی، با تسهیلات ویژه‌ای که دولت امیر اسدالله علم فراهم آورد، به این کنگره اعزام شدند که این امر اعتراض شدید امام خمینی (ره) را نیز برانگیخت.

حسن بالیوزی در ۲۳ بهمن ۱۳۵۹ / ۱۲ فوریه ۱۹۸۰ در لندن درگذشت. او مؤلف بیوگرافی عبدالبهاء به انگلیسی است و در اواخر عمر، زندگی نامه خدیجه بیگم - زن باب - را می‌نوشت که ناتمام ماند. پسرش، رابرت بالیوزی، در سال بعد این کتاب را تکمیل و با نام خدیجه بیگم، حرم حضرت اعلی منتشر کرد.^۲

– ادامه فعالیت بهائیان در بی‌بی‌سی بعد از بالیوزی

پایان حضور حسن موقر بالیوزی در بخش فارسی رادیو بی‌بی‌سی، به معنای پایان حضور بهائیان در این شبکه و تأثیر پذیری سیاست‌های آن از اعضای این فرقه نبود، بلکه نفوذ و کادر سازی بهائیان در شبکه سلطنتی انگلستان بعد از بازنشستگی بالیوزی نیز گسترش پیدا کرد و تا امروز نیز در بخش‌های مختلف این شبکه از سایت اینترنتی تا شبکه تلویزیونی ادامه دارد. تا جاییکه بعد از بالیوزی "دهقان" جایگزین وی می‌شود و پیشرفت و نفوذ روزافزون افراد بهایی در بدنه این شبکه شرایط را برای عناصری همچون "شاداب وجدی"، "لطفعلی خنجی"، "باقر معین" و... که همه بهائی بودند به گونه‌ای فراهم می‌کند تا این افراد در نقش گوینده و تهیه کننده به بالاترین مقامات اجرایی رادیو بی بی سی فارسی برسند؛^۳ و از هر فرصتی برای تبلیغ و معرفی این فرقه ضاله استفاده کنند.

– سرمایه‌دار معروف بهائی در بی‌بی‌سی

اما یکی دیگر از بهائیان که نفوذ فراوانی در شبکه سلطنتی انگلستان دارد و سایت اینترنتی و شبکه تلویزیونی بی‌بی‌سی فارسی نیز با تلاش‌های وی تأسیس شد، بهروز آفاق است. وی از سرمایه داران بهائی است که از سال ۱۹۷۸ در انگلستان زندگی می‌کند و کار خود را در سرویس جهانی بی‌بی‌سی از سال ۱۹۸۳ به عنوان یک تولید کننده آغاز کرد. نقش آفاق در راه‌اندازی بی بی سی در آسیای میانه در سال ۱۹۹۴ و خدمات بی شمار او موجب انتخاب او به عنوان سردبیری منطقه اوراسیا در سال ۱۹۹۹ شد. وی در مارس ۲۰۰۳ به عنوان رئیس منطقه اوراسیا انتخاب شد و

^۱- <http://www.haadi.ir/p/News.aspx?id=۳۹۱&title>

^۲ - زمین و انباشت ثروت: تکوین الیگارش‌ی جدید در ایران امروز (۱۳)، فارس پیش‌تاز انقلاب مشروطه، عبدالله شهبازی، منتشر شده <http://www.shahbazi.org/Oligarchy/13.htm> در

^۳- <http://old.jamnews.ir/NSite/FullStory/News/?ID=54671&Serv=26>

در نهایت در آوریل ۲۰۰۶ به ریاست منطقه آسیا و اقیانوسیه سرویس جهانی بی بی سی منصوب شد که مسئولیت شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی و سرویس‌های چندرسانه‌ای بی بی سی به زبان‌های آذری، اردو، ازبکی، اندونزیایی، برمه‌ای، بنگالی، پشتو، تامل، چینی، سریلانکایی، قرقیزی و هندی را بر عهده اوست. آفاق در سال ۲۰۰۹ نیز مسئول راه اندازی تلویزیون فارسی بی بی سی شده بود.

حضور آفاق به عنوان مسئول آسیا و اقیانوسیه بخش خارجی شبکه سلطنتی انگلیس شرایط را برای نفوذ و تأثیرپذیری هرچه بیشتر این شبکه از بهائیان فراهم کرد و حتی تلاش‌هایی نیز برای بهائی کردن برخی از کارمندان بی بی سی فارسی صورت گرفت که در یک نمونه می‌توان به بهائی شدن سینا مطلبی از سردبیران شبکه بی بی سی و همسرش فرناز قاضی زاده مجری این شبکه اشاره کرد.^۱

– فرقه ضاله بهائیت، یکی از منابع مالی بی بی سی

مسوولان بی بی سی علاوه بر جذب کمک‌های دولتی از مالیات دهندگان انگلیسی، از کمک‌های بنیادهای صهیونیستی، بهایی، سلطنت طلب و افرادی مانند فرح پهلوی، اشرف پهلوی و... نیز تامین می‌شوند و اخیراً چند فقره کلاهبرداری و جذب پول باهدف تبلیغ برای خاندان پهلوی نیز مورد توجه بی بی سی فارسی بوده است. علاوه بر کمک‌های ویژه، شایعاتی مبنی بر کمک ۱ میلیون پوندی مرکز بهائیت در اسرائیل قوت گرفته است. دلیل آن هم کمک ۷۵۰ هزار یورویی چند خانواده ثروتمند بهایی و همچنین اعانه ۳۰۰ هزار پوندی انجمن یهودیان ایرانی مقیم لندن به شبکه بی بی سی فارسی ذکر شده است.^۲

– فرقه ضاله بهائیت در صدر موضوعات مورد توجه شبکه بی بی سی

بی بی سی فارسی در بیشتر مواقع و به طور مکرر مستندها و مصاحبه‌هایی از رهبران بهایی تولید می‌کند. موضوع بهائیت در صدر موضوعات بی بی سی است و در موارد زیادی گفته می‌شود که بخشی از بودجه بی بی سی فارسی از بیت‌العدل بهائیان در حیفا اسرائیل تامین شود.^۳ اما این مستندها و مصاحبه‌ها به گونه‌ای تهیه و تنظیم می‌شود که از اختلافات موجود در بین فرقه بهائیان و وجود کلاهبرداری و فساد مالی و اداری در بین اعضای شورای رهبری بهائیان در بیت‌العدل سخنی به میان نمی‌آید.^۴ در این مصاحبه به دنبال آن هستند که این فرقه را به عنوان دین نو معرفی کنند و با برجسته سازی حقوق بشری از ضایع شدن حق اعضای این فرقه سخن بگویند.

– رزیتا لطفی رئیس شبکه بی بی سی فارسی

رزیتا لطفی از سردبیران خبر رادیو و تلویزیون بی بی سی فارسی بود که به همراه صادق صبا در راه‌اندازی شبکه تلویزیونی بی بی سی فارسی در سال ۲۰۰۹ چند ماه قبل از انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۸ نقش داشت.^۵ رزیتا لطفی از ۲۵ ژانویه ۲۰۱۶ (۵ بهمن ۱۳۹۴) به عنوان جانشین صادق صبا انتخاب شد و ریاست بخش فارسی بی بی سی را

^۱- <http://www.mashreghnews.ir/fa/news/70351>

^۲- <http://hoseyni4151.blogfa.com/post/8>

^۳- www.bahaismiran.com

^۴- www.bahaismiran.com

^۵- www.bahaismiran.com

برعهده گرفت. ۱. رزیتا لطفی مانند دیگر مدیران ارشد و کارکنان بی‌بی‌سی فارسی با فرقه بهائیت ارتباط نزدیکی دارد. داشتن ارتباط با فرقه بهائیت یکی از شاخصه‌های اصلی برای ارتقاء رتبه در شبکه بی بی سی فارسی است. لطفی همانند دیگر اعضای بی‌بی‌سی و روابط مرسوم در آن، سال‌ها معشوقه داریوش کریمی از مجریان این شبکه و مسؤول بخش گردآوری و تنظیم خبر تحریریه این شبکه بوده است که در نهایت پس از چندین سال ارتباط گفته شد که این دو ازدواج کرده‌اند. داریوش کریمی اکنون برنامه پرگار را در این شبکه به روی آنتن می‌رود.^۲

رزیتا لطفی پس از اعلام خبر ریاستش در بی‌بی‌سی گفت: «ریاست بخش فارسی که به تازگی هفتاد و پنج سالگی‌اش را جشن گرفته، افتخار بزرگی است. قصد من این است که با تکیه بر موفقیت کنونی بخش فارسی که هر هفته پانزده میلیون مخاطب رادیویی، تلویزیونی و آنلاین دارد به موفقیت‌های بیشتری برسیم و اعتبار خود را بین مخاطبان ایرانی، افغان، تاجیک و مهاجران فارسی‌زبان در سراسر جهان به عنوان منبع موثقی حفظ کنیم که اخبار و اطلاعات را بی‌طرفانه ارائه می‌کند.»^۳

- داریوش کریمی سردبیر و مجری برنامه پرگار

پرگار یکی از برنامه‌های تلویزیون فارسی بی‌بی‌سی است که به شکل میزگرد تهیه می‌شود و از اردیبهشت ۱۳۸۹ در حال پخش است. سردبیری و اجرای این برنامه را داریوش کریمی بر عهده دارد. بهایی بودن او در مواردی بسیار برجسته می‌شود که در برنامه پرگار تحت نظر خود به دنبال القای مطلوب بودن جدایی دین سیاست حرکت می‌کند. بحث‌های تئوریک و کارشناسی «پرگار»، که هر از گاهی به شکل جدی یا گذرا، به موضوع دین‌مداری و گرایشات مذهبی در جامعه می‌پردازد، تلاش می‌کند حکومت ایران را به عنوان یک حکومت متظاهر به دین که سعی در استفاده ابزاری از باورهای مذهبی مردم دارد، معرفی کند. در این راستا، همواره بر حضور دین در حوزه عمومی و نه حاکمیت تأکید می‌شود. القاء روایت‌های بنیادگرایانه از دین و القای تعارض آن با روح دموکراسی، در حاشیه قرار گرفتن نخبگان و روشنفکران جامعه نسبت به مسائل مهم کشور و حضور روحانیون و مذهبی‌های ناکارآمد از دیگر محورهای مطرح شده در این برنامه هستند، که تقریباً در همه موارد، نسخه جدایی دین از سیاست را به عنوان راه کار برون رفت و نجات از این وضعیت ارائه می‌کنند. «پرگار» تلاش می‌کند حکومت ایران را به عنوان یک حکومت متظاهر به دین که سعی در استفاده ابزاری از باورهای مذهبی مردم دارد، معرفی کند. برخی کارشناسان معتقدند که این برنامه در لایه های زیرین به دنبال القای پیام رهبران فرقه ضاله بهائی که پیروان این فرقه را از دخالت در سیاست منع کرده اند. عبدالبهاء سومین شخصیت محوری بهائیت می‌گوید: «هرکس در امور سیاسیه مداخله کند و خارج از وظیفه‌ی خویش حرفی بزند و یا حرکتی نماید، همین کافی است که بهائی نیست و دلیل دیگر نمی‌خواهد»^۴. پیرامون همین موضوع، شبکه‌ی «آئین بهائی» در یکی از برنامه‌های خود، با ادعای اینکه در سال‌های اخیر، قدرت و نفوذ علمای شیعه در میان مردم ایران کمرنگ شده است، علت آن را منحصراً دخالت ایشان در سیاست دانست و این‌گونه نتیجه گرفت که وظیفه‌ی روحانیون، حکومت کردن نیست.^۵ داریوش کریمی سردبیر برنامه پرگار در برنامه های گفتگو محور آئین بهایی نیز شرکت می‌کند و به بررسی عقاید اعضای این فرقه ضاله نیز می‌پردازد.

1- http://www.bbc.com/persian/world/2016/01/160112_lotfi_appointed_head_of_bbc_persian

2- <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13941023000101>

3- <http://fimna.ir/%d8%b1%d8%a6%db%8c%d8%b3-%d8%ac%d8%af%db%8c%d8%af-bbc->

۴ - گنجینه‌ی احکام و حدود، عبدالحمید اشراق خاوری، ص ۲۶۷.

۵ - شبکه‌ی آئین بهائی، نام برنامه: گفتگو.

- تبلیغ و رپورتاژ بی‌بی‌سی برای معرفی و تطهیر فرقه ضاله بهائیت

حضور گسترده بهائیان در بخش فارسی بی‌بی‌سی، شرایط را برای تاثیر این فرقه بر برنامه‌های این شبکه از رادیو گرفته تا سایت و شبکه تلویزیونی فراهم کرد. از همان ابتدای تاسیس بخش فارسی رادیو، تبلیغات مستمر بهائیت و سیاست انعکاس ادعاها و مظلوم‌نمایی‌های اعضای فرقه در نادیده گرفته شدن حقوقشان پیگیری می‌شد. در همین زمینه می‌توان به یافته‌های مجید تفرشی، تاریخ‌نگار، سند پژوه و محقق مطالعات معاصر ایران که با بررسی اسناد آرشیو ملی بریتانیا، تحقیق مفصلی در زمینه دیپلماسی عمومی بریتانیا در ایران - با مطالعه موردی سرویس جهانی بی‌بی‌سی - انجام داده است، توجه کرد. وی در این تحقیق به تاثیرپذیری آشکار و پنهان شبکه بی‌بی‌سی از بهائیان اشاره کرده است. او در مقاله‌ای که در این زمینه نگاشته است آورده: «یکی از مواردی که چه مسئولان سرویس جهانی بی‌بی‌سی و چه گزارشگران تاریخ بخش فارسی آن، خواسته یا ناخواسته از کنار آن گذشته‌اند یا آن را بسیار کم‌رنگ نشان داده‌اند، حضور و تاثیر انکارنشده حسن موقر بالیوزی (۱۹۸۰ - ۱۹۰۸) و دیگر بهائیان در یک دوره طولانی در سطوح جدی و سیاست‌گذاری این رسانه است.

تداوم سیاست تبلیغ و حمایت از فرقه بهائیت در بی‌بی‌سی فارسی را امروز می‌توان در گزارش‌های خبری و مستندهای ساخته شده توسط این شبکه مشاهده کرد که در یک نمونه آن، بی‌بی‌سی از یکی از کارگردانان دعوت به عمل آورد تا با سرمایه صندوق مالی بهائیان در سرزمین‌های اشغالی، مستندی درباره بهائیت بسازد اما پس از به توافق نرسیدن با او، گروه مستندساز خود را به سرزمین‌های اشغالی فرستاد.

پس از تولید و پخش مستند سفارشی بی‌بی‌سی، عوامل دست‌اندرکار این مستند در یک جلسه خصوصی به تلاش‌های خود برای ایجاد وجهه خوب از بهائیان اشاره می‌کنند و گزارش عملکرد خود را به بهائیان حاضر این‌گونه شرح می‌دهند: «این اولین مستندی است که در مورد تاریخ و زندگی بهائی‌ها در ایران ساخته شده است. بی‌بی‌سی همه تلاشش را کرد تا وجهه خوبی از بهائیت به تصویر بکشد.»

بعد دیگری از سیاست حمایتی بی‌بی‌سی از بهائیان را می‌توان در پخش تصاویر بسیار نادر و کمیاب از آرشیو این فرقه - آن هم برای اولین بار - از خروجی تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی مشاهده کرد؛ از جمله تصویری نادر از میرزا حسینعلی نوری و عبدالبهاء در نیویورک که در قالب فیلمی از سفر وی به غرب در صد سال پیش است، که بی‌بی‌سی فارسی آن را رونمایی کرد.

تهیه رپورتاژ آگهی‌های گزارش‌گونه، منحصر به سال‌های گذشته در بی‌بی‌سی نبوده و انتشار اخبار و گزارش‌های متعدد در این موضوع نشان دهنده تداوم این سیاست و استفاده بی‌بی‌سی از کارت بهائیت علیه ایران است. در این باره برای نمونه می‌توان به مجموعه گزارش‌های متعدد جانبدارانه و آگهی‌گونه خبرنگاران اعزامی بخش فارسی در اسرائیل و درباره مراکز مختلف بهائی در عکا و دیگر سرزمین‌های فلسطینی اشاره کرد که در ماه می ۲۰۰۷ برای رادیو و وب سایت بی‌بی‌سی فارسی تهیه شد. در این مطالب، گزارشگران اعزامی بخش فارسی بی‌بی‌سی، حکومت ایران را به بهائی‌ستیزی و یهودی‌ستیزی متهم کردند. با بررسی موضوعات، عناوین و محتوای این قبیل نوشته‌ها تعجب نخواهیم کرد اگر بدانیم که همه گزارشگران اعزامی و تهیه‌کنندگان این قبیل آگهی‌های گزارش‌گونه در عکا و دیگر شهرهای آن

خطه، به سرعت راه ترقی را در بی‌بی‌سی فارسی پیمودند و همه آن‌ها در تغییر و تحولات اخیر این شبکه، ارتقای رتبه یافته و از هم اکنون جایگاه بالایی در تلویزیون در آستانه تاسیس آن یافته‌اند.

- جمع‌بندی:

تحقیقات نشان می‌دهد رادیو فارسی زبان بی بی سی دقیقاً با نفوذ مستقیم بهائیان ایرانی تبار راه اندازی شده و در طول این سالها سعی کرده زمینه روانی را برای اجرای سیاست‌های دولت بریتانیا در ایران فراهم کند. این درحالیست که حتی در دوره اخیر هم نفوذ بهائیان در این رسانه کمتر نشده و همچنان محوری است. سیاستهای این رسانه در دوره پیش از ملی شدن صنعت نفت به وضوح علیه منافع ملت ایران در ملی شدن این صنعت و به نفع حاکمیت بریتانیا بوده است. پس از انقلاب نیز رادیو فارسی زبان بی بی سی تلاش کرده تا نقش محوری رسانه‌های اپوزیسیون نظام را از آن خود کند.

حضور گسترده بهائیان در بخش فارسی بی‌بی‌سی، شرایط را برای تاثیر این فرقه بر برنامه‌های این شبکه از رادیو گرفته تا سایت و شبکه تلویزیونی فراهم کرد. از همان ابتدای تاسیس بخش فارسی رادیو، تبلیغات مستمر بهائیت و سیاست انعکاس ادعاها و مظلوم‌نمایی‌های اعضای فرقه در نادیده گرفته شدن حقوقشان پیگیری می‌شد. در همین زمینه می‌توان به یافته‌های مجید تفرشی، تاریخ‌نگار، سند پژوه و محقق مطالعات معاصر ایران که با بررسی اسناد آرشیو ملی بریتانیا، تحقیق مفصلی در زمینه دیپلماسی عمومی بریتانیا در ایران - با مطالعه موردی سرویس جهانی بی‌بی‌سی - انجام داده است، توجه کرد.

پیوند بهائیت با دولت انگلیس مسئله‌ای عیان و مورد وفاق اکثر تاریخ‌نگاران معاصر است. نمونه‌های فراوانی از خدمات متقابل این فرقه و دولت بریتانیا، در کتب و اسناد تاریخی ثبت و ضبط شده است. مسئله‌ای که در این گزارش به آن پرداخته شده است، ارتباط بهائیان با یکی از نهادهای متولی دیپلماسی عمومی دولت انگلستان، یعنی شبکه بی‌بی‌سی است. بی‌بی‌سی اولین گام‌های حضور خود در ایران را با کمک و همکاری بهائیان برداشت و مردم ایران نخستین پیام رادیوی دولتی انگلستان را از زبان یک بهائی معروف شنیدند که البته این تنها یکی از صدها نشانه همصدایی انگلستان و بهائیان بود. گذر زمان و گسترش بخش فارسی شبکه بی‌بی‌سی، پیوند بین این شبکه و بهائیان را که در تبلیغات مداوم و پی در پی این شبکه برای فرقه مصداق پیدا می‌کرد، بیشتر نمایان ساخت. این ارتباط را هم‌چنین می‌توان در جمعیت زیاد بهائیان شاغل در سرویس جهانی بی‌بی‌سی و بخش فارسی آن نیز مشاهده کرد. کنار هم قرار دادن همه این نشانه‌ها، ذهن را متوجه این حقیقت می‌کند که: «بهائیان بهترین گزینه برای سرپرستی نهادهای وابسته به انگلستان و مناسب‌ترین گروه برای پیگیری منافع این دولت در ایران هستند»

با توجه به تصدی بخش‌های مختلف بی‌بی‌سی فارسی از سوی بهائیان متنفذ و سرشناس، معلوم نیست چگونه می‌توان این ادعای مدیران سرویس جهانی بی‌بی‌سی مانند "بهر روز آفاق" و "عنایت فانی" را در مورد استقلال عمل تحریریه و تاثیر نپذیرفتن از جریان‌ات بیرونی قبول کرد. واقعیت این است که بهائیان امروز در جهان هیچ رسانه‌ای مورد اعتمادتر از بی‌بی‌سی فارسی برای خود سراغ ندارند چرا که این رسانه به دستاویزی برای اعمال سلاتق و ابراز بدعت‌های دینی این گروه تبدیل شده است.